

Ἐπὶ τῇ 50ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως
τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου
Μητροπολίτου πρώην Φλωρίνης
Χρυσοστόμου Καβονριάου
(†1955)

Κείμενον Β΄

Θαῦμα τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου

Θεόθεν ἐπιβράβευσις τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος*

*Συγκινητικαὶ σελίδες ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου
πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου*

Ε*Ν ΤΗ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ* τοῦ Ὀλύμπου διέμεινεν ὁ ἀείμνη-
στος Χρυσόστομος μέχρις Ὀκτωβρίου τοῦ 1935¹,
ὅτε τῇ καλοκαγαθίᾳ τοῦ τότε Κυβερνήτου μακαρίτου Γ.
Κονδύλη ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας.

Δὲν παρέμεινεν ὁμως ἐν Ἀθήναις ἐπὶ πολὺ, διότι ὁ
ἐνθεος ζῆλος ὑπὲρ τῆς γαλήνης καὶ ἐνότητος τῆς Ἐκ-
κλησίας, καταφλέγων τὴν καρδίαν Αὐτοῦ, παρεκίνησε
τοῦτον ἵνα ἐπιχειρήσῃ ταξίδιον εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ
ἐκεῖθεν εἰς Δαμασκὸν πρὸς συνάντησιν καὶ συνεννόησιν
μετὰ τῶν Προέδρων τῶν τῆς Ἀνατολῆς Πατριαρχικῶν
Θρόνων. Διὸ καὶ ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀθηνῶν κατὰ τὰς ἀρ-
χὰς Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους ἐκείνου, φθάσας ἐν μέσῳ
χειμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἀμφότεροι οἱ Πατριάρχαι² ὑπε-
δέχθησαν τὸν ἀείμνηστον, δικαίωσαντες τὰς προσπα-
θείας καὶ τὰς θυσίας Αὐτοῦ, καὶ ὑποσχεθέντες τὴν συν-
δρομὴν αὐτῶν διὰ τὴν σύγκλησιν τῆς Προσυνόδου ἢ
μεγάλης Ὁρθοδόξου Συνόδου, πρὸς τακτοποίησιν τῶν

ἐκκρεμούντων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, πρώτην θέσιν κατέχοντος μεταξύ αὐτῶν τοῦ ἑορτολογικοῦ.

Ἐτοιμασθεὶς δὲ ἵνα ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἠμποδίσθη ὑπὸ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἑλληνοσ Προξένου, ἐκτελοῦντος διαταγὰς δοθείσας αὐτῷ ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ μὴ ἐπικυροῦντος τὰ διαβατήρια Αὐτοῦ· οὕτω δὲ ἀπεκλείσθη ἐκεῖ, μείνας αἰχμάλωτος ἐπὶ πέντε περίπου μῆνας³.

Καὶ ὁ μὲν Ἑλληὴν Πρόξενος, συμφώνως πρὸς τὰς ἐξ Ἀθηνῶν διαταγὰς, ἐξετέλει καθήκοντα δεσμοφύλακος τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου πρώην Φλωρίνης Χρυσσοστόμου, ἡ Πρόνοια ὅμως τοῦ Θεοῦ ἐνεργοῦσε διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ δεσμώτου.

Ἐργασθὲν τῆς, ἡ Θεία Πρόνοια, ἐπέλεξε τὸν «τῶν αἰχμαλώτων ἐλευθερωτὴν», τὸν θαυματοργὸν καὶ τροπαιοφόρον Ἅγιον Γεώργιον.

Τὸ θαῦμα αὐτὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καταπληκτικὸν πράγματι καὶ συγκινητικόν, τὸ ἀφηγεῖτο, μὲ ἱερὰν συγκίνησιν, ὁ ἀλησμόνητος Ἱεράρχης μέχρι καὶ τῆς τελευταίας του πνοῆς.

* * *

Η ΜΟΥΝ στενοχωρημένος ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν μου αὐτὴν, διότι δὲν εἶχα καμμίαν πληροφορίαν διὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ Ἱεροῦ Ἀγῶνος καὶ δὲν ἐγνώριζα, τί θὰ ἀπογίνῃ καὶ μὲ τὴν αὐθαίρετον κατακράτησίν μου εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Μὲ τὸ βάρος τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ προβληματισμοῦ μετέβην, τὴν ἐπομένην ἡμέραν, 23ην Ἀπριλίου, εἰς τὴν θεῖαν Λειτουργίαν. Μὲ πόνον δὲ καὶ πίστιν παρεκάλεσα τὸν Ἅγιον Γεώργιον, νὰ μὲ βοηθήσῃ:

– Ἅγιε Μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιε, Σὺ ποὺ εἶσαι τῶν αἰχμαλώτων ἐλευθερωτὴς καὶ τῶν πτωχῶν ὑπερασπιστὴς, κάνε τὸ θαῦμα Σου καὶ ἀπάλλαξέ με ἀπὸ αὐτὴν τὴν αἰχμαλωσίαν!...

Τὸ βράδυ λοιπὸν ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἐνῶ εὐρίσκετο εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ πρὶν ἀκόμη κατακλιθῆ, διὰ νὰ κοιμηθῆ, ἀκούει νὰ κτυποῦν τὴν πόρταν τοῦ δωματίου:

– Ἐμπρός, λέγει ὁ ἀείμνηστος Ἱεράρχης.

Ἄμέσως ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ εἰσέρχεται ἓνα εὐγενικὸ παλληκάρι

καὶ τοῦ λέγει:

– *Εἶσαι ἐλεύθερος νὰ φύγης. Κανείς δὲν θὰ τὸ πάρῃ χαμπάρι.*

– *Πήγαινε νὰ θεωρήσης τὸ διαβατήριόν μου, ἐπρότεινε παρακλητικὰ εἰς τὸ παλληκάρι ὁ αἰμνῆστος Ἱεράρχης.*

Τὸ παλληκάρι ἔφυγε πρόθυμον καὶ ἐπέστρεψε μετ' ὀλίγον καὶ τοῦ λέγει:

– *Ὅλα εἶναι ἔτοιμα.*

Εἰς κίνησιν δὲ τοῦ αἰμνῆστου Ἱεράρχου νὰ τοῦ προσφέρῃ ἓνα φιλοδώρημα, ὁ νέος ἐχάθη.

Κατάπληκτος ὁ πρῶν Φλωρίνης Χρυσόστομος διηρωτᾶτο, περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Ἡ ψυχὴ του ὅμως ἐγέμισε μὲ γαλήνη καὶ θάρρος.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν μετέβη καὶ πάλιν εἰς τὸν Ναόν. Μόλις τὸ βλέμμα του προσέπεσεν εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἐνεθυμήθη τὸ ὄραμα τῆς προηγουμένης νυκτός, διότι ὁ νέος τοῦ ὁράματος ἦτο ἀπολύτως ὅμοιος μὲ τὴν σεπτὴν μορφήν τοῦ Ἁγίου εἰς τὴν εἰκόνα.

Ἐψαλε μὲ ἐνθουσιασμὸν τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου: «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων ἐλευθερωτῆς καὶ τῶν πτωχῶν ὑπερασπιστῆς...».

Ἐν συνεχείᾳ λέγει πρὸς τὸν Ἅγιον Γεώργιον, ὡς νὰ συνωμιλοῦσε μὲ ἐπιστήθιον φίλον του:

– *Ἅγιε Γεώργιε καὶ ἐγὼ αἰχμάλωτος εἶμαι. Ἀφοῦ λοιπὸν μοῦ ὑπέσχέθης, ὅτι κανείς δὲ θὰ μὲ πάρῃ χαμπάρι, φεύγω' προστάτευσέ με.*

Ἄμεσως μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπῆγε εἰς τὸ σπίτι, ποῦ ἔμενε καὶ λέγει εἰς τὴν οἰκοδέσποινα:

– *Φεύγω διὰ τὸν Πειραιᾶ.*

– *Μά, Σεβασμιώτατε, ποῦ θὰ πάτε; Τὸ διαβατήριόν Σας δὲν εἶναι θεωρημένον.*

– *Ὁ Ἅγιος Γεώργιος θὰ μὲ βοηθήσῃ.*

“Όταν ἔφθασεν εἰς τὴν Χαΐφαν, ἀπὸ ὅπου ἀναχωροῦσαν τὰ πλοῖα διὰ τὸν Πειραιᾶ, ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται καὶ πάλιν, διότι δὲν ἐγνώριζε τὴν γλῶσσαν καὶ δὲν εἶχε κανένα ἰδικόν του, διὰ νὰ συνεννοηθῇ.

Καθὼς ὁμως ἐβάδιζεν εἰς ἕναν λοφίσκον, βλέπει ἕνα ἄγνωστόν του Μοναχόν, ποῦ τὸν ἐπλησίασε, τοῦ ἔβαλε μετάνοιαν καὶ τοῦ λέγει ἑλληνικά:

– *Σεβασμιώτατε, εἰς τί ἤμπορῶ νὰ Σᾶς φανῶ χρήσιμος;*

– *Εἰς τί νὰ μοῦ φανῆτε χρήσιμος; Θέλω νὰ φύγω καὶ τὸ διαβατήριόν μου δὲν εἶναι θεωρημένον ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Προξενεῖον.*

Τὸ ἐπῆρε τὸ Διαβατήριον ὁ Μοναχός, τὸ ἐπῆγεν εἰς τὸ πρακτορεῖον καὶ παρ’ ὅτι δὲν εἶχε σφραγίδα Ἑλληνικοῦ Προξενεῖου, τοῦ ἔβγαλαν εἰσιτήριον.

Ἄπαρατήρητος, ἐπέρασεν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐλέγχους καὶ ἐπεβιβάσθη εἰς Ρουμανικὸν πλοῖον διὰ Πειραιᾶ, ὅπου καὶ ἔφθασεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ⁴...

Μόλις ἀπεβιβάσθη, μετέβη κατ’ εὐθείαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὁρησκευμάτων, ὅπου κατάπληκτος ὁ τότε Ὑπουργὸς τὸν ἐρωτᾷ:

– *Πῶς ἦλθατε, Ἅγιε Φλωρίνης;*

– *Μὲ Ρουμανικὸν πλοῖον, ἀπήντησεν ἀπονήρευτα ὁ σεπτὸς Ἱεράρχης.*

Ἡ κατάπληξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ὁρησκευμάτων ἐξηγήθη ἀμέσως. Ἡ ἐξ ἀδελφοῦ ἀνεψιά του κ. Μελοπομένη Ζαχαρία μετέβη εἰς φιλικὴν οἰκίαν, ὅπου παρευρίσκετο καὶ ὁ μακαριστὸς Τραπεζοῦντος Χρύσανθος ⁵.

– *Τί κάνει ὁ θεῖος;* ἐρωτᾷ ὁ Τραπεζοῦντος.

– *Εἶναι καλὰ καὶ ἔρχεται.*

– *Ἀδύνατον! Τὸ συμφέρον του εἶναι νὰ καθῆσθαι κάτω εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.*

– *Μὰ ὁ θεῖος ἔρχεται!...* Καὶ ἔδειξε τὸ ραδιοτηλεγράφημα, ποῦ πρὶν ἀπὸ ὀλίγας ὥρας εἶχε λάβει.

Ἁ Τραπεζοῦντος ἐσταυροκοπήθη καὶ εἶπε:

– *Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν ἔδωσεν αὐστηρὰν ἐντολὴν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Προξενεῖον τῶν Ἱεροσολύμων νὰ μὴ θεωρήσῃ κατ’ οὐδένα τρόπον τὸ διαβατήριόν του. Πῶς λοιπὸν ἔρχεται;*

Ἁ Μοναχός, ποῦ ἐξυπηρέτησε τὸν ἀείμνηστον Ἱεράρχην πρῶην

Φλωρίνης Χρυσόστομον, ἦτο ὁ μακαριστὸς Ἱερομόναχος Εὐγένιος Ἱεροσολυμίτης, ποὺ τὸν ἐξετέλεσαν οἱ Γερμανοὶ κατὰ τὴν Κατοχήν, διότι, ὡς ἐλέχθη, ἐφυγάδευσεν εἰς Μ. Ἀνατολὴν Ἕλληνας αἰχμαλώτους ⁶.

(*) Περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνστασις καὶ Μαρτυρία», ἀριθ. 18-21/Ἰανουάριος-Δεκέμβριος 1990, σελ. 174-177.

1. Ὁ Ὁμολογητὴς Ἱεράρχης Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης (1870-1955) εἶχεν ἐξορισθῆ ὑπὸ τῶν Καινοτόμων, διὰ τὴν προσχώρησιν αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀκαινοτόμητον Πλήρωμα τοῦ Πατρῖου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ὁσίου Διονυσίου ἐν Ὀλύμπῳ, ἐνθα παρέμεινεν ἐπὶ τρίμηνον περίπου: Ἰούνιος-Ὀκτώβριος 1935.

→ Τὸ «Ἀποκηρυκτικὸν Ἔγγραφο» τῶν τριῶν Ἀρχιερέων Δημητριάδος Γερμανοῦ, πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομου καὶ Ζακύνθου Χρυσόστομου «πρὸς τὴν Διοικοῦσαν Σύνοδον» τῆς «Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», φέρον τίτλον «Διαμαρτυρία καὶ Δήλωσις, ἐπεδόθη τὴν 14/27.5.1935 διὰ Δικαστικοῦ Κλητήρος· ἡ ἀπόφασις τοῦ διὰ τοὺς ἀρχιερεῖς Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου» κατὰ τῶν τριῶν Ἀρχιερέων ἐλήφθη τὴν 14.6.1935 καὶ ἐπέβαλεν εἰς αὐτοὺς «τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως ἀπὸ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος, τῆς ὑπαγωγῆς αὐτῶν εἰς τὴν τῶν μοναχῶν τάξιν καὶ τοῦ πενταετοῦς σωματικοῦ περιορισμοῦ ἐν Μονῇ, ἀπογυμνοῦν αὐτοὺς τέλεον παντὸς ἀρχιερατικοῦ τίτλου καὶ βαθμοῦ», «ὀρίζει δὲ Μονὰς πρὸς ἔκτισιν τῆς ποινῆς αὐτῶν, διὰ μὲν τὸν πρώην Μητροπολίτην Δημητριάδος Γερμανὸν τὴν ἐν Ἀμοργῷ Ἱερὰν Μονὴν Χοζοβιωτίσσης, διὰ τὸν πρώην Μητροπολίτην Φλωρίνης Χρυσόστομον τὴν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητρ. Κίτρους Ἱ. Μονὴν Ἀγίου Διονύσου (Ὀλύμπου), διὰ δὲ τὸν πρώην Μητροπολίτην Ζακύνθου Χρυσόστομον τὴν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Ἀκαρνανίας Ἱ. Μονὴν Ρόμβου».

(Βλ. περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ἀριθ. 25/22.6.1935, σελ. 193-196).

→ Τὸ περιοδ. «Ἐκκλησία» ἀφιερώνει διὰ τὴν ὑπόθεσιν, ἣτις ἐδημιουργήθη ὑπὸ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ἀρκετὰς σελίδας εἰς 18 τεύχη αὐτῆς μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1935. Βλ. ἐπίσης Ἀρχιμ. Θεοκλήτου Α. Στράγκα, Ε.Ε.Ι., τ. Γ', σελ. 2035-2045: «Ἀρχιερατικὸν Κίνημα ὑπὲρ Παλαιοημερολογιτῶν».

→ Ὁ Ὁμολογητὴς Ἱεράρχης πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομος εἰς τὴν ἐν Ὀλύμπῳ ἐξορίαν του ὠλοκλήρωσε τὴν ἐξ 87 πυκνοτυπομένων σελίδων συγγραφῆν αὐτοῦ μὲ τίτλον «Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον ὡς Κριτήριον τῆς Ὁρθοδοξίας» (1/14.7.1935).

2. Πατριάρχαι ἦσαν τότε Ἱεροσολύμων μὲν ὁ Τιμόθεος Α' (Θέμελης), 1935-1955. Γέν. 1878 ἐν Σάμῳ. Δεξιὸς καὶ ἰκανὸς πρωθιεράρχης, ἀγωνιστὴς ἀγιοταφίτης καὶ λόγιος-πολυγραφεύατος κληρικὸς. Τὴν 27.8.1921 εἶχε χειροτονηθῆ ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Ἰορδάνου ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Δαμιανοῦ, συμπαραστατουμένου ὑπὸ τῶν ἀρχιεπισκόπων Γάζης Σωφρονίου καὶ Νεαπόλεως Παντελεήμονος, ὡς καὶ τοῦ Ρώσου Μητροπολίτου Κισνοβίου καὶ Χοτίνης-Βεσσαραβίας Ἀναστασίου, μέλους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Κάρλοβιτς τῶν Ρώσων τῆς Διασποράς, τοῦ διαδεχθέντος (1936) τὸν Μητροπολίτην Ἀντώνιον Κραποβίτσκι εἰς τὴν Προεδρίαν μέχρι τοῦ

†1965, ὅτε διεδέχθη καὶ αὐτὸν ὁ Μητροπολίτης Φιλάρετος, **Ἀντιοχείας δὲ ὁ Ἀλεξάνδρος Γ΄** (Ταχάν), 1931-1958. Γεν. 1869 ἐν Δαμασκῷ. Δραστήριος, ἑλληνομαθῆς καὶ φιλέλλην Πατριάρχης.

3. **Ὁ Ὁμολογητῆς Ἱεράρχης**, εὐρισκόμενος ἀποκεκλεισμένος εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ πεντάμηνον, ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἄρτι ἐνθρονισθέντα πατριάρχην **Ἀλεξανδρείας Νικόλαον Ε΄** (Εὐαγγελίδην), 1936-1939 (Γέν. 1876 εἰς Ἰωάννινα. Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος ὑπὸ Πατριάρχου Φωτίου. Τὸ 1918 Μητροπολίτης Νουβίας. Τὸ 1927 Μητροπολίτης Ἐρμουπόλεως. Διεκρίνετο διὰ τὰς πνευματικὰς καὶ διοικητικὰς ἰκανότητάς του. Ἀξιόλογος συγγραφεύς), θαυμασίαν ἐννεασέλιδον **Ἐπιστολὴν (10.4.1936)**, ἣτις εἶναι ἀποδεικτικὴ τῆς ἀγωνιώσης συνειδήσεως τοῦ γνησίου Ἀρχιερέως-Ποιμένου. Εἰς αὐτὴν τὴν **Ἐπιστολὴν** θαυμάζει τις τὸ κάλλος τῆς φράσεως, τὴν εὐγένειαν τοῦ συντάκτου καὶ τὴν παρρησίαν τοῦ Ὁμολογητοῦ.

→ **Ἐπισημαίνομεν** ἰδιαίτερως μίαν παράγραφον τῆς λαμπρᾶς ταύτης ἐπιστολῆς, ἣτις προστίθεται εἰς τὰς χρυσαῖς σελίδας τοῦ μαρτυρικοῦ βίου τοῦ Ὁμολογητοῦ Ἱεράρχου:

«Ἄς μὴ νομίσῃ δὲ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, ὅτι ἡ ἔκφρασις τῆς λογικῆς ταύτης ἀπορίας ἐνέχει τὴν ἐννοιαν ἀνευλαβείας πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον Αὐτῆς, διότι ὁ γράφων παρ' ὅλην τὴν ἀδικον καταδίκην του ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἐσχάτην τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν, διότι ἔχεται στερρῶς τῶν Ὁρθοδόξων θεσμῶν, καὶ παρ' ὅλην τὴν ἀφιλάδελφον κήρυξίν του ἐναγχος (ἄρτι, προσφάτως) ὡς ἀνεπιθυμήτου ὑπὸ τοῦ Τέως Τοποτηρητοῦ Ἁγίου Τριπόλεως Κυρίου Θεοφάνους, ἀπαγορεύοντος τὴν ἐκ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐξοδὸν του εἰς Ἀλεξάνδρειαν, εἰθισταὶ ἐκ παιδῶν νὰ σέβηται τοὺς ἐπαξίως ἐκπροσωποῦντας τὴν ἐννοιαν καὶ τὸ θεῖον κύρος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας».

(Βλ. τὴν **Ἐπιστολὴν ἐν Πρ. Φλωρίνης Χρυσοστόμου**, Ὑπομνήματα-Ἐπιστολαὶ-Ἀπολογίαι ἐν σχέσει πρὸς τὸ Ἰουλιανὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον, ἐν Ἀθήναις 1941, ἐνθα ἀναφέρεται ὡς ἡμερομηνία ἐπιστολῆς 10.4.1935, ἣτις προφανῶς εἶναι λάθος τυπογραφικόν, διότι ὁ Νικόλαος Β΄ ἐξελέγη τὴν 11.2.1936, ὅτε ὁ Ὁμολογητῆς εὐρίσκετο εἰς Ἱεροσόλυμα.).

4. **Εἰς τὸν βίον τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου** ἀναφέρονται ἐπίσης δύο ἐκπληκτικὰ θαῦματα, μεταφορᾶς δύο αἰχμαλώτων θαυμαστῶς ὑπὸ τοῦ Γεωργίου εἰς τοὺς οἴκους των: «Τὸ θαῦμα τῆς μεταφορᾶς τοῦ νέου Γεωργίου εἰς τὸν οἶκον του» καὶ «Τὸ θαῦμα τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας».

(Βλ. **Καθηγουμένου Βίκτωρος Ματθαίου Μοναχοῦ**, Μέγας Συναξαριστῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τ. Δ΄, σελ. 480-484, ἔκδοσις γ΄, Ἀθήναι 1968).

5. **Τραπεζούντος Χρύσανθος** (Φιλιππίδης), 1913-1938. Γέν. 1881 ἐν Κομοτηνῇ Θράκης. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, 1938-1941. Πολυγραφεύτατος, Ἀκαδημαϊκός, διακριθεὶς διὰ τὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν του. †28.9.1949.
6. **Τὸ μέγα αὐτὸ θαῦμα** τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, βλ. ἐν **Ἠλία Ἀγγελοπούλου-Διονυσίου Μπατιστάτου**, Μητροπολίτης πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης-Ἀγωνιστῆς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑθνους, σελ. 21-25, Ἀθήναι 1981. Ὑποσημειώσεις, σχολιασμός, ἐπιμέλεια ἡμέτερα.